

Elena Emilia ȘTEFAN

MANUAL DE DREPT ADMINISTRATIV

Partea a II-a

Caiet de seminar

Ediția a II-a revizuită, completată și actualizată

Elena Emilia ȘTEFAN

Manual de drept administrativ

Partea a-II-a

Caiet de seminar

Ediția a II-a revizuită, completată și actualizată

Universul Juridic

București

- 2015 -

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2011, 2014, 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ȘTEFAN, ELENA EMILIA

Manual de drept administrativ : caiet de seminar /

Elena Emilia Ștefan. - Ed. a 2-a, rev., completată și actualizată. -

București : Universul Juridic, 2014-2015

2 vol.

ISBN 978-606-673-310-6

Partea 2. - 2015. - Bibliogr. - ISBN 978-606-673-323-6

342.9(498)(075.8)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Abrevieri folosite în prezenta lucrare

ANFP	Agencia Națională a Funcționarilor Publici
RIL	Recurs în interesul legii
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
CAB	Curtea de Apel București
Convenția	Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale
HG	Hotărâre de Guvern
OG	Ordonanță de Guvern
OUG	Ordonanță de Urgență
S.C.	Societate comercială
C	Constituție
Legea	Lege numărul
Cap.	Capitol
Art	Articol
al.	Alineat
lit.	Litera
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CSAT	Consiliul Superior de Apărare a Țării
CNSC	Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
M.Of.	Monitorul Oficial al României
BNR	Banca Națională a României
Premier	Prim-Ministru
D.C.C	Decizia Curții Constituționale
CGMB	Consiliul General al Municipiului București
HCL	Hotărâre de Consiliu Local
Lege nr. 554/2004	Noua lege a contenciosului administrativ
Noul Cod Civil	Lege pentru aprobarea Codului Civil

Introducere

Prezenta lucrare tratează problematica dreptului administrativ – partea specială și se adresează deopotrivă studenților facultăților de drept sau cu profil administrativ, în pregătirea activității de la seminar.

Demersul didactic cuprinde o parte teoretică și aplicații practice în cadrul fiecărei teme abordate. S-a păstrat aceeași formulă ca la primul volum datorită reacțiilor pozitive ale studenților, însă conținutul lucrării a fost revizuit, completat și actualizat.

Materialul prezentat urmărește să faciliteze accesarea informațiilor primite deja de studenți de la orele de curs. Structura lucrării cuprinde 14 teme, corespunzătoare fișei disciplinei din planul de învățământ pe un semestru și anume: actul administrativ, contenciosul administrativ, răspunderea în dreptul administrativ, domeniul public-dreptul de proprietate publică și modalități de exploatare ale acestuia,

De asemenea, datorită modificărilor legislative care au intervenit, prezentul Caiet de seminar cuprinde actualizări și completări ale capitolelor de contencios administrativ, răspunderea administrativă și domeniul public-dreptul de proprietate publică, pe baza legislației existente la data de 01.03.2015. Nu în ultimul rând, noul Cod de procedură civilă are serioase interferențe cu dreptul administrativ începând cu data de 15.02.2013, drept pentru care anumite informații nu mai corespundeau realității și a fost imperativ necesar să le actualizăm.

Ne exprimăm speranța că acest demers didactic le va fi de un real folos studenților în activitatea de învățare a dreptului administrativ nu numai în timpul sesiunilor de examene.

Autoarea

Partea I

Tema 1

Actul administrativ

Tematică:

1. Definiția și trăsăturile actului administrativ
2. Clasificarea actelor administrative
3. Contractul administrativ
4. Actul administrativ-jurisdicțional
5. Operațiunile administrative
6. Regimul juridic al actelor administrative
7. Aplicații practice
 - Întrebări
 - Teme de referat
 - Test grilă
 - Spețe
 - Bibliografie selectivă
 - Legislație incidentă

1. Definiția și trăsăturile actului administrativ

1.1. Definiția

➤ Actul administrativ reprezintă forma juridică principală a activității organelor administrației publice, care constă într-o manifestare unilaterală și expresă de voință de a da naștere a modifica sau a stinge drepturi și obligații, în realizarea puterii publice, sub controlul principal de legalitate al instanțelor judecătorești.

➤ Actul administrativ este un act juridic unilateral care emană, în general, de la un organ al administrației publice, în temeiul puterii de stat, pe baza și în vederea executării legii.

1.2. Trăsăturile actului administrativ

- a) Este forma juridică principală a activității organelor administrației publice.
- b) Este o voință juridică unilaterală.
- c) Este emis numai în realizarea puterii publice.

d) Are un regim juridic specific, în centrul căreia se află Legea contenciosului administrativ – Legea nr. 554/2004.

a.) *formă juridică principală a activității organelor administrației publice;*

Actul de drept administrativ emană de la organele statului care au, potrivit legii, calitatea de organe ale administrației de stat, fiind organe de decizie.

Actul administrativ este *forma juridică cea mai importantă* datorită unor aspecte de ordin *calitativ* și anume forța juridică a efectelor pe care le produce și nu a unor aspecte de natură cantitativă și anume ponderea pe care o ocupă.

În activitatea organelor administrației publice întâlnim, pe lângă actul administrativ și operațiuni administrative, operațiuni materiale etc.

Ponderea actului administrativ în sfera formelor de activitate ale organelor administrației publice, variază după cum ne plasăm la un nivel sau altul al organizării administrației publice. Spre deosebire însă de actul administrativ, operațiunile administrative și operațiunile materiale nu produc efecte juridice prin ele însele.

b.) *Este o voință juridică unilaterală*

Actul administrativ reprezintă o manifestare de voință cu caracter deliberativ, constituit în scopul producerii unor efecte juridice. Acest act presupune acțiunea conștientă și voită a autorului său, neputând avea un caracter întâmplător.

Voința trebuie să fie *manifestată* în exterior, adică trebuie să fie cunoscută de către cei cărora li se adresează actul.

Actul administrativ ne apare așadar ca fiind exteriorizarea voinței interne a unui organ al administrației publice de a produce în mod direct efecte juridice, adică de a da naștere, a modifica sau stinge drepturi și obligații.

Pentru valabilitatea unui act administrativ nu este necesar consimțământul persoanei căreia i se adresează, cum este în cazul actelor de drept civil, care se întemeiază pe acordul subiectelor raportului juridic de drept civil.

S-a pus problema calificării actului de voință ca fiind unilateral, în mai multe situații:

➤ În cazul emiterii actului administrativ cu participarea mai multor persoane fizice – cazul unui organ colectiv. Se mai poate susține și în acest caz că actul administrativ este o manifestare unilaterală de voință?

În asemenea situație, voința fiecărei persoane în parte nu are relevanță decât în cadrul mecanismului decizional administrativ, nu și în ceea ce privește caracterul unilateral al actului administrativ. Caracterul unilateral al actului decurge nu din numărul de persoane fizice care participă la adoptarea lui, ci din faptul că acele persoane acționează în vederea realizării competenței organului administrativ. Acordul lor de voință, cvorumul cerut de lege este o modalitate procedurală de realizare a competenței, inclusiv a capacității organului administrativ.

➤ Actul administrativ reprezintă o manifestare unilaterală de voință chiar dacă este emis la cererea unei persoane, deoarece organul emitent are libertatea de a emite sau nu actul administrativ, cu excepția cazului în care legea obligă acel organ să-l emită.

➤ Chiar și atunci când legea prevede necesitatea acceptării din partea celui alt subiect al raporturilor juridice, actul administrativ își păstrează caracterul unilateral, întrucât acceptarea nu constituie un consimțământ, ci doar o condiție procedurală necesară pentru emiterea actului administrativ. Cererea este doar o condiție procedurală care declanșează acțiunea organului solicitat pentru a emite actul administrativ, nefiind un acord de voință.

➤ Și în situația în care se emite actul administrativ cu participarea mai multor autorități publice, respectiv a unui organ administrativ și a unui organ nestatal, suntem în prezența unei manifestări unilaterale de voință (ex. hotărâri comune a două sau mai multe organe administrative, hotărâri comune ale unui organ de stat și ale unei organizații cu caracter nestatal.)

c) Este emis numai în realizarea puterii publice

Actul de drept administrativ este un act de voință, *emis în cadrul activității executive*, de realizare a *puterii publice* de către administrația de stat, trăsătură care îl particularizează în cadrul altor acte de putere ale statului, deosebindu-l, în același timp, de actele civile sau de dreptul muncii ale puterii executive.

Fiind emis în temeiul puterii publice, actul administrativ *este executoriu din oficiu*, fără a mai fi necesară emiterea de către un alt organ a unui act în baza căruia să se treacă la executarea silită, fiind el însuși titlu executoriu.

Specific al actelor de drept administrativ este faptul că ele se pun direct în executare, de cele mai multe ori din oficiu, fără vreo altă formalitate deosebită, iar forța de constrângere care le garantează aparține chiar sistemului de organe administrativ.

d.) *Are un regim juridic specific, în centrul căreia se află Legea contenciosului administrativ, respectiv Legea nr. 554/2004*

Regimul de putere publică în care este emis actul administrativ nu exclude, ci îngăduie realizarea unui control de legalitate de către instanțele judecătorești, cu unele excepții, prevăzute în art. 126 Constituție.

2. Clasificarea actelor administrative

După întinderea efectelor juridice, distingem:

➤ acte administrative *individuale* care conțin reguli de conduită pentru o anumită persoană sau pentru un grup determinat de persoane. Produc efecte juridice numai cu privire la subiecte de drept determinate, nu sunt de aplicabilitate repetată și își epuizează conținutul prin executare, spre ex. *Autorizația de construcție etc.*

➤ acte administrative cu caracter *normativ*, care cuprind reglementări de principiu aplicabile la un număr nedeterminat de persoane. Conțin reguli generale, abstracte și impersonale de aplicabilitate repetată (produc efecte *erga omnes*), spre ex.: *Hotărârile Consiliului Local ce stabilesc obligații edilitar-gospodărești pentru locuitorii unui cartier etc.*

După conduita prescrisă, distingem:

➤ *acte onerative* care obligă subiectele de drept cărora li se adresează, la o anumită prestație.

➤ *acte prohibitive* care prescriu interzicerea unor acțiuni. (Astfel, spre exemplu, normele prevăd interdicția de acces a persoanelor străine în locurile de păstrarea sau depozitare a bunurilor gestionate).

➤ *acte permissive* care, fără a obliga sau a interzice o anumită acțiune lasă o anumită libertate de conduită subiectelor de drept.

După organul de la care emană:

➤ acte care emană de la autorități administrative.

➤ acte care emană de la alte autorități publice decât cele administrative.

➤ acte care emană de la persoane private autorizate să presteze anumite servicii publice (stabilimente de utilitate publică).

În funcție de domeniile de activitate:

➤ acte de administrație generală, cu aplicare, în principiu, în toate domeniile de activitate (ex. *acte ale Guvernului etc.*).

➤ acte de administrație specială.